

ANALIZA KODEKSU IESBA

Moduły

Międzynarodowy Kodeks Etyki Zawodowych Księgowych (w tym Międzynarodowe Standardy Niezależności) (zwany dalej „Kodeksem”) określa podstawowe zasady etyki dla zawodowych księgowych (ZK) uwzględniające odpowiedzialność branży wobec interesu publicznego. Zasady te obowiązują wszystkich ZK, niezależnie od pełnionych przez nich funkcji i obowiązków. Wraz z założeniami koncepcyjnymi Kodeksu, zasady te stanowią solidny fundament etycznego procesu podejmowania decyzji.

Podejście oparte na modułach ilustruje strukturę Kodeksu składającą się z wzajemnych powiązań.

Struktura Kodeksu

Postanowienia Kodeksu są tak zaprojektowane, aby tworzyć wzajemne powiązania, z wykorzystaniem podejścia „modułowego” oraz zasad minimalizujących powielanie. Założenia koncepcyjne w **Części 1** mają jednakowe zastosowanie do wszystkich czynności zawodowych, więc jej treść nie powtarza się w **Części 2, 3 i 4**. Pozostałe części stanowią rozwinięcie materiału z Części 1. Podejście to wykazuje skalowalność postanowień Kodeksu i podkreśla nadrzędne postanowienia oparte o zasady zawarte w Części 1, które obowiązują wszystkich ZK we wszystkich sytuacjach.

Dalsze części Kodeksu dostarczają informacji kontekstowych właściwych dla danego stanu faktycznego i okoliczności, z którymi spotykają się **ZKP** i **ZKWZ**. Przestrzeganie Kodeksu wymaga zrozumienia odpowiednich postanowień w danym rozdziale w kontekście Części 1, łącznie z obowiązującymi postanowieniami Rozdziału **200, 300, 400** oraz **900** (tj. rozdziałów ogólnych). Glosariusz Kodeksu zawiera definicje i opisy pojęć.

[Kliknij tutaj](#), aby dowiedzieć się więcej o różnych tematach poruszonych w Kodeksie.

ZKWZ nie mogą pominąć Części 2!

Oprócz Części 3 i 4 ZKWZ muszą w pewnych okolicznościach przestrzegać Część 2.

Na przykład, jeśli ZKWZ dostrzeże wątpliwe lub niewłaściwe działania klienta, postępuje zgodnie z postanowieniami **Rozdziału 360** w Części 3. Jeżeli widzi takie działania w swojej firmie, to postępuje zgodnie z zapisami **Rozdziału 260** z Części 2.

Założenia koncepcyjne określają podejście dla wszystkich zawodowych księgowych w odniesieniu do:

Identyfikowania zagrożeń dla przestrzegania podstawowych zasad (Patrz Część 2)

Oceny zidentyfikowanych zagrożeń (Patrz Część 3)

Reakcji na zagrożenia, które nie są na dopuszczalnym poziomie (Patrz Część 4)

Spójrzmy jak moduły Kodeksu są do siebie dopasowane w przypadku ZKP i ZKWZ:

Scenariusz dla ZKP

ZKP jest pod presją Dyrektora Generalnego, który nalega, aby przyjął on agresywne podejście do ujmowania przychodów za bieżący okres sprawozdawczy, co mogłoby sprawić, że sprawozdanie finansowe będzie wprowadzało w błąd. ZKP sięga do Części 2 Kodeksu i znajduje odpowiedni zapis:

- Informacje finansowe muszą być zaprezentowane zgodnie z odpowiednimi ramowymi założeniami sprawozdawczości finansowej i nie mogą celowo wprowadzać w błąd (patrz [R220.4](#)).
- Nacisk ze strony innych osób z organizacji lub spoza niej nie może skutkować naruszeniem podstawowych zasad (patrz [R270.3](#)).

Scenariusz dot. ZKWZ w kontekście zlecenia atestacyjnego

ZKWZ otrzymał propozycję uczestnictwa w ważnej imprezie sportowej od klienta, który złożył zlecenie badania lub przeglądu. ZKWZ sięga do Części 3 i 4A Kodeksu i znajduje odpowiedni zapis:

- Nie można przyjąć prezentu od klienta, jeśli klient próbuje wyrzec niewłaściwy wpływ na zachowanie ZK (patrz [R340.7](#)).
- Nie można przyjąć prezentu od klienta, o ile jego wartość nie jest nieistotna i nieznaczna (patrz [R420.3](#)).

Kodeks jasno stanowi, że nawet jeśli wartość prezentu jest nieistotna i nieznaczna, przed podjęciem decyzji o jego przyjęciu, ZKWZ musiałby dokonać oceny intencji klienta.

Akapity wprowadzające w każdym Rozdziale Kodeksu przypominają ZK, aby stosowali **założenia koncepcyjne** w celu oceny i reakcji na zagrożenia dotyczące przestrzegania podstawowych zasad. Z treści tych akapitów wynikają także poszczególne rodzaje zagrożeń, jakie mogą wystąpić oraz podstawowa zasada, na którą mogą wpływać. W ten sposób struktura Kodeksu zawsze skupia się na stosowaniu przez ZK założeń koncepcyjnych, bez względu na sytuację.

ZKWZ a ZKP

ZKWZ jest ZK, niezależnie od pełnionej funkcji czy klasyfikacji (np. badanie, podatki czy doradztwo) w firmie, która świadczy profesjonalne usługi. Każdy ZK niewykonujący wolnego zawodu uważany jest za zatrudnionego w „przedsiębiorstwie” (tj. ZKP) i ma obowiązek przestrzegać postanowień Części 1 i 2.

Niezależność a podstawowe zasady

Jak omówiono w [Części 5](#), niezależność nie jest podstawową zasadą, ale zagrażać jej mogą te same czynniki, które dotyczą przestrzegania podstawowych zasad. *Międzynarodowe Standardy Niezależności zawierają wymogi i materiały dotyczące stosowania mające na celu objaśnić, jak należy stosować założenia koncepcyjne przy przeprowadzaniu badań, przeglądów i innych zleceń atestacyjnych.*

GDZIE UZYSKAĆ POMOC?

Więcej informacji oraz ogólny opis tematów poruszonych w Kodeksie zawiera publikacja pod tytułem „Ogólny opis Kodeksu IESBA – Części i Rozdziały” [[Overview of the IESBA Code – Parts and Sections](#)].

Elektroniczny kodeks dostępny na stronie www.IESBAeCode.org, jest internetowym zasobem dla księgowych i innych użytkowników Kodeksu. Strona ta zapewnia szybki i sprawny dostęp do Kodeksu, czyniąc go łatwiejszym w użyciu, stosowaniu i egzekwowaniu.

Niniejszy dokument *Analiza Kodeksu IESBA – Moduły* opublikowany w języku angielskim przez International Federation of Accountants (IFAC) w marcu 2021 r., został przetłumaczony na język polski przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów (PIBR) w kwietniu 2021 r. i jest powielany za zgodą IFAC. Zatwierdzonym tekstem wszystkich publikacji IFAC jest tekst opublikowany przez IFAC w języku angielskim. IFAC nie ponosi odpowiedzialności za dokładność i kompletność tłumaczenia ani za działania, które mogą z tego wynikać.

Tekst dokumentu *Analiza Kodeksu IESBA – Moduły* w języku angielskim © 2021 by IFAC. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tekst dokumentu *Analiza Kodeksu IESBA – Moduły* w języku polskim © 2021 by IFAC. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tytuł oryginału: *Exploring the IESBA Code – The Building Blocks Installment*, March 2021.

W celu uzyskania zgody na powielanie, przechowywanie lub przekazywanie, lub na inne podobne zastosowanie niniejszego dokumentu prosimy o kontakt z Permissions@ifac.org.

Przetłumaczony przez:

529 Fifth Avenue, New York 10017
www.ifac.org | +1 (212) 286-9344 | [@ifac](#) | [company/ifac](#)

www.ethicsboard.org
[@ethics_board](#) | [company/iesba](#)